

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

Рупел и савезничке мере опрезности

Док су се у Атини водили и настављали преговори о превозу српске војске сувим, у Софији су размишљали о томе како да појачају свој положај према савезничкој војсци у Солуну чије је језгро из дана у дан постојало све веће и све јаче. Од тачака на македонском фронту најважнија и најопаснија јесте долина реке Струме која директно води у Софију преко дупничке и радомирске висоравни. Као што је овај пут опасан по Софију у истој мери он је опасан и по Солун. Свест о реципрочности важности овога балканског канала учинила је да Грчка одмах по заузећу Македоније предузме фортификационе радове ради заштите од својих „наследних и вековних непријатеља“.

Овај велики европски рат изокренуо је све појмове, све основе. Нико данас под ногама својим не осећа више у правном и дипломатском смислу, чврста терена. Нико се није надао да ће грчка војска и влада дати кључеве од Солуна Бугарима без отпора. А то се ипак десило, без увода, изненада, рекао би човек смишљено и по претходном договору. Услед овога десно крило савезничко мора се још више појачати. С бугарске тачке гледишта изгледа да би они радије главне операције преместили у долину Вардара и на фронту битолском, нарочито овом последњем. Ако заиста постоји код Бугара ова намера, ми у њој не видимо другога разлога сем онога који би нас изненадио исто онако неочекивано као и заузеће Рупела, Драготина и целога система утврђења која су од Бугара чувала источну Македонију ако иоле има основа за ову евентуалност, игра је збиља врло фино комбинована и достојна најлукавијих и најнескруполознијих играча.

За своје осмомесечно бављење у Македонији и Солуну Савезници су стекли, по свему судећи, осећај за оцену дипломатског манира источне школе. Мере које су предузели дају нам основа тако да мислимо. Извесно је да се неће стати на пола пута; у пола решене ствари су најгоре ствари. Оне вређају, стварају злу

крв, како се то обично каже, и ништа циљу не доприносе. Сем тога оне имају још ту рђаву страну да се у једном датом тренутку могу да претворе у право зло. А то је баш оно што се хтело да предупреди. Нема боље ситуације од чисте, пријатељске, отворене. Та ситуација апсолутно мора осигурати лево савезничко крило од изненађења сличних рупелском или некога другога које би бугарска лукавост могла да смисли и оствари сама или у друштву са још којим нашим непријатељем.

По изјавама које су до сада учињене Грчка нема другога непријатеља сем Бугарске. Како она овој и њеним савезницима предаје своја најтврђа места без отпора да би само очувала своју неутралност, онда се показује да је њена мобилизација у данашњем тренутку, ако је раније и имала свога разлога, само један сувишан терет за њене финансије. Стога, наређена демобилизација, да би хтела да се саобрази са данашњим политичким моментом. Међутим наређена демобилизација није стварно демобилизација, она је распуштање кућама са одређеним роком. Мера је, као што се види, половна; политичка ситуација остаје нејасна. Ипак постоји нада и решеност да се међусобно изађе у сусрет и пријатељски рашчисти једна ситуација која несме дуго трајати. Међу пријатељима све се ствари најлепше свршавају. Д.

Преглед грчке штампе

(Солунске новине о блокади)

Из >Македоније<:

>Предаја Рупела Герману Бугарима дошла је неминуемо да уклони већ и најмању сумњу коју су можда Савезници имали о непријатељству Грчке. Објашњења која је о тој предаји дао у Скупштини г. Скупштина нису могла учинити да се првобитно мишљење Савезника промени. Пред њима је неумољиво стајала тајна опште мобилизације. Грчка је влада била изјавила да се општа мобилизација одржава ради сузбијања бугарске опасности. Али ево где није никадо употребљена на то, мада су Бугари већ закорачили једном ногом на грчко земљиште.

С друге опет стране, владина штампа, поставши барјактаром једном дивљег врсташког похода против Антанте, показивала је према противничкој зараћеној групи такву услуж

ност и преданост коју није никада показала према интересима властите земље. Здржавиши се изједначивши се несвесно са туђинским погледима, туђинским интересима и туђинским интересима и туђинским правима, ова се штампа сасвим удаљи од народног гледишта, и под навалом страсти разузданог честољубља и злог памћења постане најопаснији непријатељ унутрашње и спољашње безбедности наше. Зар је у оваквим приликама било могуће да очекујемо догађаје другачије од оних које већ имамо пред очима?<

Из >Фоса<:

>Није утврђено потпуно шта управо Антанте тражи од грчке владе и какве захтеве хоће да наметне помоћу замста сурове мере блокирања коју је прекјуче предузела. Телеграфска жбца није нам још донела из Атино појединости о овом питању нити се зна шта су надлежни одлучили.

Али ако верујемо гласовима који су кружили по вароши, Савезници траже демоби-

лизацију Грчке а према другим обавештењима промену данашње владе, вршење нових избора и изјаву да ће грчка војска напасти Бугаре ако би они покушали да даље продиру на грчко земљиште.

Не видимо разлог због кога влада не би примила овај захтев Споразума. За шта ће требати даље држање грчке војске под оружјем? После упада бугарског на грчко земљиште и после заузимања јаких тврђава, хучно пада владино правдање да се мобилизација одржава због сузбијања бугарске опасности, и Споразум је с правом почео да сумња.

Ако је пак истинита вест по којој Савезници траже удаљење данашње владе и вршење нових избора, постаје већ чудновато што старци управљачи не напуштају власт и не износе своју политику пред суд народни. Зар не осећају већ да не представљају јавно мишљење, и зар до њихових министарских фотеља није још допрло потпуно глас народне узбуне?

Пол-Луј.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
Свита огласи 0-20 фран. од петог реда, већи огласи по погодби. Новца се полаже државним комесарима и дипломатским заступницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Пошту слаати преко Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стая редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштва грчке штампе“ ул. Б. Латархтоу бр. 5, близу главне поште.

Одисеја руског консула у Бугарској

Причања г-ђе Стребулајев

(3)

Сутра дан указали су нам као нарочиту милост, јер су нам допустили да излазимо из собе у ресторацију на ручак и вечеру. Пратио нас је некакав прљави тајни полицајац, неки опскуран тип. Он се осећао господарем ситуације, па и нашим џепом. Он је први седео за сто, тражио најскупља јела и пиво вино. За њега смо ми наравно плаћали. Сваки нас је дан коштао неколико десетина динара. Овај прљави тип са својим звојавим шалама јако нас је нервирао. Требало је само да погледамо на кога у ресторацији, а овај шпијун, који једе наш ручак и пије наше вино, одмах је чинио напомену.

— Ви гледате у некога? У кога? То су ваши људи? Ви имате с њима неке уговорене знаке? Ја не трпим тајне разговоре... Ја ћу реферисати префекту.

Долазило је дотле да смо ја и мој муж избегавали, да у присуству овога типа погледамо једно на друго. Он је био као наша сенка, он је дежурао крај врата наше собе, задржавао послугу, шапутао с њом.

А префект и разни други бугарски чиновници настављали су да грде Русе и да хвале Немце.

Једном им мој муж рече: >Скupo ћете ви Бугари платити сво немачко >пријатељство<, тако скупо да ћете се читав век кајати због овог издајства. Упамтите ове моје речи!...>

А бугарско немачко >пријатељство< век се осећало, већ се показивало ка-

кво је. Ми заточеници, који иду под стражом бугарскога шпијуна у ресторацији, па смо чак и ми успели да по нешто сазнамо.

Немци су се у Софији понашали као у завојевачкој вароши. На пијаци су куповали по свом сопственом ценовнику и ако би трговци протествовали, тешка немачка песница их је натарала да попусте. Видели смо, како немачки лајтнати на улицама шамари-ма опомињу занесене Бугаре да им се уклоне с пута. Као у својим колонијама у Конгу и Камеруну; долазило је до оружаног сукоба „савезничких војска“.

Наши добри гласници Бугари јавише нам новост:

Руски су консулат у Скопљу покрадили Немци. Од нашег имања није остало ништа. Сребро, посуђе, ствари рубље — све је било одвезено у овај или онај гарнизон. Разбојници у немачким мундирима разорили су до темеља наше гнездо.

Али је све то била ситница, кад се упореди с моралним мукама.

Новца нам је понестајало, а Бугари нису ни помишљали да нас пусте. Ја унитих наше бугарске џедате.

— А кад ће будемо имали ни динара од чега ћемо живети?

— Онда ћемо вас бацити у тамницу. По закону сваком затворенику припада 30 динара недељно. На тај начин ви ћете бити на терету државне касе. Тамо ћете се уверити, колико су Бугари великодушни.

Бугарске тамнице то су гробови где сахрањују живе. Такви изгледи су се натерали да будем енергичнија, јер се мој муж разболео од потреса, ћутао је и само су му сузе текле низ образе.

— Холандски посланик Мелвил побринуо се за нас, он је крапан човек. Снабдио је нас новцем и подејствовао да се ублажи режим, који су према нама примењивали. Док сам жива нећу заборавити доброту коју нам је учинио.

— Па и сами су Бугари увидели да су отишли и сувише далеко. Не срцем — зар ови људи имају срца? — већ размишљањем. Почели су да

се уверавају, да су им се Немци попели на врат. Сем тога француске и руске ствари пошле су на боље, српска се војска спасла пропасти, у Солуну је сваки дан растао и јачао савезнички десант.

Најзад смо чули.

— Брзо ћемо вас пустити у отаџбину. Добили смо извештај да се Јаникијев враћа.

Али и овде лаж и опет обмана... После сам дознала да се Јаникијев вратио и то су марљиво крили од нас. Јасно је било као дан, да су нас држали само зато, како би нас дуже мучили. (Свршиће се)

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

— Званични коминике —

Са нашег фронта

Солун, 30. маја.

Ничега значајног на фронту.

Акција француских аероплана била је јуче доста жива. Бачен је изванредан број бомби на непријатељске положаје а нарочито на фронту Руцела.

Са енглеског фронта

Лондон 30. маја.

Продрли смо у немачке ровове и запленили митраљезе. Наша артиљерија уништила је железничку станицу Саблона и запалила један воз. Било је много артиљерских бораба у пределу Ипра и Лаванти.

Француски комунике

Париз, 30. маја.

Ситуација од 22. до 28. маја. Акција која је почела 22. маја на дужини од 5 км. почевши од мајора Тиомона до села Демлуа (закључно) наставила се са крајњом жестином целе недеље. Од 22. до 28. маја Немци су увели у борбу више од десет дивизија од којих су две доведене са другог фронта. Ноћу између 21. и 22. маја непријатељ је покушао да преплави фор Во. Он је заустављен на нашим рововима јужно од фора. У два маха одбијен је нашим против напада од батерије Дамлу, куда беше продро. Али улази у село Дамлу, где најзад успева да се одржи. Више напада заустављено је нашим ватром сев. од фора Во, на ист. ивици шуме Фимена.

Непријатељ обнавља све своје нападе цео дан од севера мајора Тиомона до јарка Воа и успева да заузме неколико ровова у приступима мајора и близу шуме да Кајет, на левој обали Мезе. Напади у пределу коте 304 одбијени су 22. маја, за тим у ноћи између 26. и 27. и нарочито у току 27. маја, када је непријатељ извршио више покушаја.

Сјајне руске победе

Петроград, 29. маја.

Трупе генерала Брусилова настављају своју офанзиву и гоне непријатеља борећи се са његовим артиљеријским батеријама. Наше трупе прешле су реку Стир пред Гуцком и гоне непријатеља.

У Галицији сев. ист. од Тарнопоља у пределу Гладка Дибров води се огорчена битка за заузимање околних висова.

Петроград, 29. маја

Блиндирани белгијски аутомобили указују нашим трупама велику помоћ. Пробијање непријатељског фронта у пределу Стирије имало је за последицу заузимање утврђених положаја непријатељских на обали источно од Стирије.

Наше трупе ушле су у Букач и развијајући офанзиву дуж Дњестра заузеле су села Сијанку и Полоклоту. Заузеле смо један велики парк артиљерије са великом количином граната и шрапнела.

Офанзива се наставља.

У току јучерашње борбе задобили смо нове заробљенике: 97 официра и 5.500 војника. Запленили смо исто тако 11 топова. Целокупан број заробљеника износи досада 1240 официра и 71.000 војника. Запленили смо 94 топа 167 митраљеза, 53 хаубице као и огроман ратни плен.

На више тачака фронта реке Дирве артиљеријски дуел. Ноћу, 27. ов. мца, била је јака артиљеријска акција против разних сектора положаја Двинска. У пределу села Криво јужно од Моргана непријатељ је покушао у више рововима али је сваки пут одбијен нашим ватром.

Кавкаски фронт. У пределу Трапезунта наше трупе отерале су непријатеља са положаја западно од вароши Платане. Један против напад одбијен је са великим губицима по непријатеља.

Петроград, 30. маја

Поводом сјајних руских похода у Галицији и Волхији одржане су грандиозне манифестације у знак радости у Русији. Телеграми честитиња послати су са свих страна Њ. В. Цару као и руским генералима, који су се одликовали у последњим борбама.

Париз, 29. маја.

Руска авангарда стигла је 40 километра пред Лавов, чија је евакуација отпочела. Руске трупе су прешле реку Дњестар. Аустријанци признају, да је

њихово повлачење веома осетно. Јављају да је француски генерал По у руском генералштабу, који руководи операцијама у Галицији.

Букурешт, 29. маја.

Врло многи аустријски дезертери, који овамо стижу причају да је у аустријској војсци овладао неред и паника услед силног надирања руске војске, а нарочито услед жестоког дејства руске нове артиљерије.

Петроград, 30. маја

Руске трупе настављају напредовање у Галицији. Оне су заузеле троугао Колич-Аучк-Олипа, који чини кључ аустријских комуникација.

Букурешт, 30. маја.

Примећују се знатна концентрација руске коњице на граници Бесарабије. Држи се, да ће Руси предузети офанзиву на овом фронту.

Букурешт, 30. маја.

Руске трупе ушле су без отпора у Хутен и у Кта.

Петроград, 30. маја.

Руске трупе настављају силно напредовање у Волхији и Галицији. У пределу Тарнопоља задобили су 40 км. Прешли су Дњестар. Аустријски губитци цене се на два и по корпуса.

Париз, 30. маја

Према приватним депешама које су стигле из Женеве руски успеси у Галицији и Волинји много су значајнији него што их званични извештаји представљају. У правцу Лутска аустријски фронт је потпуно пробијен и прекидан. Руски фронт помакнут је западно за тридесет км. Руско напредовање у Галицији је плаховито. Аустријски губитци цене се до три корпуса. «Женевска Трибуна» јавља да је руска коњица на 30 км. од Лавова.

Берн, 30. маја.

Према неколиким депешама које су стигле из Беча борбе се у Волхији настављају са највећим огорчењем. Северно од Окте и јужно од Золосцејева борбе су начувено јаке. Руси су концентрисали у овом сектору врло јаку тешку артиљерију која уништава ровове са препрекама од болњикаве жице. Аустроугарске трупе неспособне да се одупру овој пакленој ватри повукли су се прво за пет км. иза прве линије. Услед ватре тешке артиљерије и за време напада пешадије Аустријанци су морали напустити своју артиљерију. Борбе се настављају врло огорчено. Руси непрекидно нагомилавају нова велика појачања на извесним местима и по десет пута пролазе у нападе.

Поморска битка.

Хаг, 29. маја

Јављају из Кила да је после битке код Скагерака 5 немачких сумарена нестало. Према томе сигурно је да су потопљени.

Лондон, 29. маја

Један коминике адмиралитета изводи из текста немачког

коминикеа објављеног у холандским листовима, да је пропао и немачки дреднот «Визбаден».

Бомбардовање Бургаса

Букурешт, 30. маја.

Руска флота, која је бомбардовала Бургас имала је за циљ уништење радионице сумарена, коју Немци тамо подижу.

ВЕСТИ ИЗ СРБИЈЕ

Преко „Београдских Новина“ траже:

Велимир Табаковић, моли за извештај о својим синовима Живојину и поручнику, благај. 4 резерв. болнице, Бривоје Табаковић, поднаредник шумад. дивизије, Јелена М. Пешић, из Ниша, моли своје пријатеље и познанике да је известе преко Беогр. Новина, где се налазе њени синови: Паше Димитрије и Александар Хади-Пешић из Ниша, Каменчић, пензионер. моли за извештај о Светозару Живковићу иследнику XII пука I поз. и Милораду Љ. Каменчићу апотекару 7 пука. Сви су здрави и у Милошевцу. Светозар С. Митић, опанчар занатлиске чете морав. дивизије из Ниша моли се да се јави преко „Бироа у Швајцарској“ својој жени Лепосави, Сретену Баџанау и Петру Поповићу из Ниша, Сасон Капон из Ниша, моли за извештај о Моши Аапину шоферу штаба мор. див., Ирма Нешић из Београда моли за извештај о своме мужу Живојину Нешићу коме јавља да је здраво и да је у Београду код родитеља, Коса Ж. Косте Катива извештава свога мужа да је новац примила и моли да се јави, Мица М. Томић из Ваљева моли за извештај о своме мужу Михаилу Р. Томићу, порезнику благајнику 2. поз. кога извештавају да су здраво и да су у Ваљеву. Даница Ђорђевић извештава свога мужа Ђоку Ђорђевића чин. Прометне банке и рез артиљ. официра да је жива и здрава код своје куће у Београду у радњи је са Дишом нека се известити шта је са Пером, Љубом Цветковићем и Николом, Вукосава Здравковић из Ниша извештава свога мужа Душана Здравковића да је жива и здрава и налази се у кући својих родитеља сви су укућани здрави и писма прима и одговара, Султана Сакеларидес из Београда Кнез Михајлова 32 моли за извештај за Милу Сакеларидеса магационера 8. пеш. пука дунав. дивиз.

Драгиша Таловић капетан X пука I позива, Никола Димитријевић ђак наредник 5 пука I поз., Драгомир студ. техничар, Радослав Живковић пеш. мајор 5 кадр. пука, Илија Радосављевић, Живадин Красојевић ињкић. капет, Витомир Радишић посланик при штабу 2 армије, Михаило Томовић учит. и благ. дрин. марв. болн. и Бора Симоновић управ. поште крупњске да се јаве преко д-р Жавана Јашвића, Лозана (Швајцарска преко Срп. Црв. Крста у Женеву) за њих пита Дара Драганова.

Чеда Петровић проф. из Београда Ломина 38 извештава Миливоја Чолакантића коњ. кап. у штабу 3 армије да су му мати и сестра здраве у Бео-

Оросди -- БанЦентрала:
Краља Ираклија бр. 5.**Оросди -- Бан**Филијала:
улица Венизелос бр. 4.**ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ**У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.**ОРОСДИ-БАК**ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, ше-
шира и т. д.
Разноврсно кухињско пла-
во и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.улица Венизелос бр. 8.
Филијала:**Оросди -- Бан****ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“**улица Игњатија бр. 14
Филијала:**Оросди -- Бан****МЕЊАЧКА РАДЊА**

Баруха Салтиела и Скапа

Препоручује се својом солидном рад-
њом, при размени свију врста нов-
чаних вредности по дневном курсу.
СОЛУН, УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС БР 8.Стовариште женских шешира и
велики избор најмодерније робе
за даме**Д. ХРИСТИДЕ**

СОЛУН

Улица Смишцики бр. 17.

Велика Посластичарница**Алмознино**

лица Венизелос бр. 6. — Преко пута Тиринга

Најбоље и најкукускије разне по-
ластице увек свеже.Велико стовариште разних чо-
колада и ликера**СЛАДОЛЕД и ЛЕДЕНА КАФА**Све по умереној и утврђеној цени,
јефтиније него ма где.Необично брза услуга. Прима
на извршење све поручбине.

Говори се и српски 15-15

ВЕЛИКИ и ЕЛЕГАНТНИ БЕРБЕРСКО-

: : : ФРИЗЕРСКИ САЛОН : : :

Али НазимНа Тргу Слободе преко пута хотела „Олимпос“
Чистоћа примерна. Послуга брза.

— Говори се српски —

Велико стовариште косметика,
мириса, брковеза и свих артикала
за тоалету. 14-15**Велика златарска и јувелирска радња****Исака Р. де Ботона**

СОЛУН

улица Венизелос бр. 76.

ОГРОМАН ИЗБОР: САТОВА,
НАКИТА и ДРАГОГ КАМЕЊАЈЕДИНО СТОВАРИШТЕ
ЧУВЕНИХ САТОВА**„ЗЕНИТ“**

Цене су умерене и строго утврђене.

Господо!Препоручујемо Вам
да пушите
само**БАЛОНИКА****ЦИГАРЕТЕ**

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА 20 циг. 1 дин.

ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «

БОГША 24 « 0-80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета 0-50

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДИ 24 « са 34. писком 0-65

« 24 са 34. писком

Дуван за луле. На продају свугде.

18-60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“Ники дин 1—, Елпис 0-80, Аристократ 0-65, Генед-
же 0-50, Македонски 0-35.**Продају се свугде**

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

14-15